

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

***СМІГУНОВА О.В., К.Е.Н, ДОЦЕНТ,
КОЛПАЧЕНКО Н.М., К.Е.Н, ДОЦЕНТ,
НАЗИМКО Є.С., ЗДОБУВАЧ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Ефективність діяльності сучасних підприємницьких структур, незалежно від сфери чи галузі їх функціонування, залежить від їх здатності досягати максимальних показників рентабельності діяльності, підвищувати показники ефективності використання всіх видів ресурсів, формувати конкурентні переваги та створювати умови для забезпечення власного безперервного сталого розвитку.

За результатами господарювання на значних посівних площах, деякі українські агрохолдинги входять до світових рейтингів найбільших латифундистів світу, [1], зокрема, «UkrLandFarming» посідав 16 місце та «Kernel» - 17 місце. Висока концентрація земельних ресурсів у агрохолдингах України, теоретично, має сприяти впровадженню та розвитку інновацій в аграрному секторі з огляду на потужне ресурсне забезпечення великого бізнесу. Високий потенціал (зважаючи на масштаби бізнесу) ефективності впровадження інновацій для кожного великого сільськогосподарського підприємства виступає фактором, що в українських реаліях міг би, певною мірою, компенсувати нестачу тієї державної фінансової підтримки, яку отримують європейські фермери, що впроваджують прогресивні технології та техніку [2].

Фактичний стан наразі, переважно, такий, що вітчизняні аграрії утримують свої позиції, не здійснюючи радикальних заходів, використовуючи потенціал родючих ґрунтів, сприятливі кліматичні умови, а також утримуючи низький рівень заробітної плати. Ці чинники в сукупності не спонукають власників підприємств впроваджувати інновації в сільськогосподарське виробництво, особливо з огляду на доволі високий світовий попит на українську сільськогосподарську продукцію.

Однак постійне зростання цін на паливно-мастильні матеріали, добрива, сприяє зниженню показників ефективності сільськогосподарського виробництва (за винятком сектору

органічного землеробства, де діють інші фактори конкурентоспроможності). Інноваційні технології дозволяють оптимізувати витрачання засобів захисту рослин та добрив, контролюючи посівні площі, що сприяє підвищенню операційної ефективності агробізнесу. Можливість контролю витрачання паливно-мастильних матеріалів за допомогою сучасної цифрової техніки, інтегрованої з супутниковим спостереженням, також є стимулом, що спонукає українські компанії до впровадження інновацій. Таким чином, інновації в рослинництві – це можливість зростання конкурентоспроможності сільгоспідприємств та забезпечення перспектив подальшого розвитку і ринкового лідерства на світовому ринку.

Практика впровадження інновацій, з одного боку, свідчить про наявність значної кількості проблем та перепон, що гальмують інноваційний розвиток сільськогосподарського виробництва в Україні, а з іншого – є обнадійливою, адже інноваційний розвиток набирає стратегічного зайчення в розвитку деяких галузей та регіонів. Очевидно, впровадження інновацій в агровиробництво вимагає налагодження підготовки кадрів, спроможних практично реалізувати інноваційні проекти та програми.

В широкому розумінні поняття агроінновацій трактують як нововведення, що реалізуються в аграрній сфері. Загалом, в науковій літературі запропоновані різні підходи до визначення даного поняття. Зокрема, під агроінноваціями розуміють системні впровадження в сільськогосподарське виробництво результатів науково-дослідної роботи, що сприяють позитивній зміні якісних та кількісних характеристик взаємозв'язків між біосферою та техносферою, а також поліпшенню стану навколишнього природного середовища [3]. Інноваційна діяльність у сільському господарстві реалізується впродовж чотирьох етапів: розробка новацій, їх апробація та перевірка, відтворення новацій, впровадження їх у виробництво.

Специфіка інновацій аграрного виробництва зумовлена особливостями галузі: основним фактором виробництва є земля, процес виробництва передбачає чітку взаємодію з живими організмами (рослинами, тваринами), сезонний характер виробництва та високий рівень ризику. Впровадження інновації в сільськогосподарську галузь передбачає не зміну виробленої продукції, а набуття нею покращених властивостей.

Забезпечення ефективного розвитку сільськогосподарської галузі країни потребує надходження інноваційних ресурсів та

визначення пріоритетних шляхів їх використання підприємствами. В ринкових умовах, з огляду на гостру конкуренцію, ця проблема є особливо актуальною. Тому інноваційна політика підприємства відноситься до визначальних характеристик підприємницького стану перспектив його подальшого розвитку [4,5].

Література.

1. ТОП-35 латифундистов мира 2017. URL : <https://latifundist.com/rating/top-35-latifundistov-mira>.
2. Петренко Л. А., Шевченко Р. В. Інновації в рослинництві: актуальні напрями та показники ефективності впровадження. Агросвіт. 2019. № 4. С. 42–50.
3. Дацій О.І. Фінансове забезпечення інновацій в агропромисловому комплексі України. Проблеми інвестиційно-інноваційного розвитку. 2011. № 1. С. 65-76.
4. Богомолова К.С. Сутність та фактори формування конкурентоспроможності аграрних підприємств. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. 2019. Вип. 200. С. 118-128.
5. Місевич О.А. Управління інноваційним забезпеченням економічного розвитку сучасних сільськогосподарських підприємств. Менеджмент в аграрному секторі економіки: теорія та практика ефективного розвитку : Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів, студентів (05.12.18). Житомир, 2018. С. 45 – 48.